

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ. Kéziratokat vissza nem küldünk. Csak bérmentes leveleket fogadunk el.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ. HIRDETÉSEKÉI ÉS NYILTÉRBE VALÓ KÖLTSÉGEIKET FELVÉLA ÉS TÁMOGYATJA.

A magyar iró.

A magyar iró tulajdona bitang jószág, mely eltaláljonhat, magának lefogalhat, élvezhet, használhat a kinek tetszik. Csak számlája, melyben gázolhat mindenki tetszése szerint.

sem, mikor arra az alkalom ugyszólván lépésről-lépésre kinalkzik. Ha az iró bérbe akarja adni a tollát, s ez a toll ér valamit, mindig könnyű vevőt szerezni a számára.

A nemzet és az országgyűlés csak kötelességet teljesít akkor, midőn a magyar iró szellemi termékének tulajdonjogát meg akarja védeni, s e végül törvényt alkot.

Sőt egész ellenkezőleg ez a törvény is csak olyan, mint a Pauler ur kezéből kikerült többi fabrikálva jó, rosszul, a porosz hasonló törvényből, s a mi új benne, az nem hogy javitana valamit az eredetin, de merőben elentébe jön vele, s a legnagyobb galyathiaszt szűli.

A mi igazsággyimiszterünkől valami példás alkotást iszen nem is vártunk, eléggé hozzá szoktatott ahhoz, hogy ilyen várakozás egyáltalán indokolatlan legyen.

ORSZÁGGYŰLÉS.

Zajos és érdekes ülése volt ma a háznak, mely végre elintézte a járásbíróskodó szaporításáról szóló törvényjavaslatot.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

zaj meglült, folytatták a részletes tárgyalást. A 4-ik §-nál Papszás György a felsőházból gyakori helyeslései közt Tisza-Füred érdekében szóllt fel, s kérte a minisztert, hogy a felállítandó új járásbíróskodó közl egyet e városnak adjon.

A képviselőház ülése február 18-án.

Ülés: Pechy Tamás; jegyzők: Tibád Antal, Fenyvesy Ferenc, Szilinsky Mihály.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

A képviselőház ülése február 18-án.

Ülés: Pechy Tamás; jegyzők: Tibád Antal, Fenyvesy Ferenc, Szilinsky Mihály.

A képviselőház ülése február 18-án.

Ülés: Pechy Tamás; jegyzők: Tibád Antal, Fenyvesy Ferenc, Szilinsky Mihály.

roman hátrahúzó kereskedési és ipart urják, és a kik 1848-ban a legnagyobb buzalomalom vágalmán a háza mellett fejeztvő ragadtak, a kik 1848-ban fgyvere reket készlettel és árukat öntöttek. (Eljénés a szelsé balon. Ezen iparosokat s helyes lazzialat egyszerűen kortársakból, csak azt, hogy egy kerülte l bízott székbe, megfogtató a törvénykezől, indokolt nem fogja tartani sola. (Helyeslés a szelsé baloldalon.) Végül kijelenti a szónok, hogy nem fogadja el a 2-ik §-t.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

A képviselőház ülése február 18-án.

Ülés: Pechy Tamás; jegyzők: Tibád Antal, Fenyvesy Ferenc, Szilinsky Mihály.

A képviselőház ülése február 18-án.

Ülés: Pechy Tamás; jegyzők: Tibád Antal, Fenyvesy Ferenc, Szilinsky Mihály.

Üti lapu.

- A Tanszabán.

Elfelejtetem utolsó levelemben fölemlíteni, hogy Frankfurtban 120,000 lakosa közt számos a keresztény, s hogy ezeknek semmi okuk panaszkodni az ottani zsidóság túrelmensele ellen. Nyoma sincs ott a keresztényülözésnek, mint sajna! in boldogtalan Magyarországon. Volt is mit halgaltunk ezert egy fiatal fővilágosodott izraelitától, a ki Frankfurt és Homburg között kegyetlen s emhényásaival pirított reánk. Magam szegyenkeze fordultam el a kinéztem a coupé ablakán, nézve az ezer és ezer hadikra terjedő gazdag gyümölcsös kerteket, a gondosan művelt szőlőket, melyeket már a közel Rhenusnak meleg napja érlel.

Mikor a vonat megállt Homburgban, a Perronn mozgás támadt. Egy közepes termetű, zömök úri ember, a ki finom vasalású börtököt tartott kezében, hölgyek és urak a derült hálóját egy nemével környeztek. Csak nezzünk oda jól, mondá a kalauz, mert ez a walesi herceg ő királyi fensége.

Azóta, hogy utoljára láttam itthon, csak a haja fogyaktozott meg. Maga örövendeslen meggyarapodott. Mikor a szerencsétlen véget ért Zichy-Ferraris gróffal láttam bejönni a Rakosri pompás angol fogatton, jóval karcsubb s elegg szőke volt még. Nagyon megszeretett bennünket, úgy beszéltek akkor a kaszinóban. Tetszettek ő fenségének a mi boraink rajongott a zenekért, s imádsára méltónak találta hölgyeinket. Meghazudtolva a példabeszédet: szolgált neki a szerencse a játékban is, mert olvasatlan osztrák-magyar forintokat vitt el magával kódos poudos hazájába.

Talán mivel nemzetiszázi utjában nem akadt, ezt föl az udvarába bajoló nőket is. Csakhogy, s ezt sietek hozzá tenni, teljes mértékben adozva az angol respectability szigorú követeléseinek. Nem hárem, hanem mindig és mindenütt szépségek udvara sugározza körül Nagy-Britannia háromegy királyságának leendő uralkodóját, a kinek jökéde föntartására, ép úgy van szükségére, hogy mindig lásson a maga közelében beautyt, mint a holly el nem le a perzsgő nélkül. Mit is csináljon egyebet egy trónörökös, a kinek majdan királykorában sem lesz sok dolga?

Az a sugár női alak, a ki balján lép, egy amerikai leány, miss Chamberlayne.

vig csapongásait, a ki először tüzte őt keblére a rosenbergi kastély virágos kertjében.

De hát ez nem tartozik én lám. Áldom érte soromat, amért nekem is jutott látnom szabad Amerikának a rabszolga-nevelő büszkeségét. Ery turistá mit kérhet többet?

A szerencse istenasszonyát itt nem kísérthet má a walesi herceg. A homburgi játszótermekben csak arny firtós angol gyermekek játszanak, s természetesen nem double zeróra, hanem ártatlan golyósdit, a mikor a hüvelyéből kiröpített bowl olyan szépen döntögeli rakásra a fabakókat, mintha csak holmi miniszterünk volna.

Özvegyégre jutott fény, elarvult pompa néz le rám mindenfűnen. Szinte kedvem volna egy nagyot sóhajtan, ha annyira nem örülök a hajdani ragyogás meghanyatlásán, mely örökre elgurult aranykóbb épült s melynek bíborát öngyilkosok vére szolgált. Ó mulandóság! Egy beafestés ára már nem is frák, és nem is a dícs Chevet konyhájából kerül ki az a többé. Tíz márkáért már egy egész ebédet adnak. Az igaz, hogy nem Me. Bertrand, a halhatatlan gargon boncolója előtött hirtly tökéletesség a rózsapirosra sült csirkét, s a német kétkedés halványága sápadoz el a borjú-szeletben, a fekete kávé meg csak fogalommal hígulva enged át derengeni magán a észese fenékén levő ismeretes virágocskákat. De hát, a mióta eltörtéltek ill a rouge el noirt, semmi jussod követelni é színeket a stülben és a kávéban. Csak a penziókban él még a régi hagyomány, állanak meg fön a régi bolond árak, a melyeknek mérges fűszere nélkül az angol nem is eme józútt. A dinner idején sugároznak a paloták földszinti ebédli a lángtól, az ezüsttől, a hölgyek drága követőit és kigylt szeméitől s az urak neki pirult orczáitól. Itt járják még azok a husz fogósos ebédek, a melyekről felkelve, az ember azt mondja magában: «ejnye, de jó volna valamit emi!»

A győzedelmes appetitust ezekhez a dus lakmákhöz az angol fiataliság a parknak messze terjedő gypén szerzi meg, a hol virág uzi a lawn-tenny edző játékat ember s asszony, legény s lány vegyest. A respectability ilyenkor enged akadozni magával s elnézi, hogy az ifju ingujára velkező, lökje-fogja el a lapdát, melynek szerteszkellő százait vörös-labjás groomok kparatják össze a tégas turf ragyáiból. Öröm nézni ezt az ifjuságot, mely izmos és viruló s melynek, míg a játék tart, észbe sem jut a nemi különbség s csak felet vagy elnevelé ismer.

Este, az ebéd után, mikor a lámpások messzire világítanak be csarnokot és kertet, s fölzend a kisaszony barna szemének kényel nem veszi a kintetének búvós fölöttel le nem szédül az ő magaz rangjáról egy köztársasági hajadon lábához. Ha a szépség is érdem — és az! — Chamberlayne kisaszony királyi koronát — nem tudom, nem tudom, abban a kis barna palotában be tördölk-e a dolgok lyeten fölfogásába, s Dánia rózsája nem-e öntöveiben kerus vérz ényhületet azon férfunak

gy ül, mint az én hajdani tiszteletémé asszonyom, a ki sajátságos uton lett egy manheimi bankár örökös és nem mert rálepi a szőnyegre, hogy kárt ne tegyen a virágiban és agyon ne tapossa a himbálózó madarait. A nagy diadalhoz képest nagyon is szerényen mozognak a maguk házában s ha egy-egy recsegő trombitahangot hallasz, az bizonyára nem német, hanem porosz.

Mint mikor szürke verebek közé szökel egy kolibri, úgy rebben egy francia hölgyecske a német asszonyok közé. Valamelyik Frau Spatz aztán, megirigylve Madame Colibri kacsát, szörnyen neki öltözködik, a színek csak úgy harsognak le róla s zörög rajta a sok ékszer; a mivel csak a kis párisi nőcskének tett szolgálat.

Kertek és paloták városra. E a kertekben nyugalomba vonult bankárok telenek, a palotákban meg angolok és francziák nyaralnak; a azok is, ezek is takarekosságból. Persze, hogy az ilyen takarekos életnek sok pénz kell. Porcellánon se láthat az ember takarosabb várost felteve. S olyan boldog, hogy csak egy utjára van s nincs egy szegénye sem. Mégis, mikor érthetetlen beszédünkől megértette a kocsiúnk, hogy magyarok vagyunk, az irigység és álmódoság vegyes hangján így sóhajtott fel: «Ja, ja, Ungarn! Da giebt's schönén Wain und reiche Firschten und Graven!»

E gondosan kieszalt városban, e szabályos kocz-kákra mért, szabatos rímekben találkozó utcák egyikében lakik dr. Mirza Saffi. Hol is lakhatna egyebütt? A keletről hozott haza magával foglaltlan gyönyört, nyers gyémántot. Itthon aztán zsinorra fűzte s oda akasztotta Edlittan nyakába, a ki német professzor urnak a hetszázötlet kisaszonnyal, Matilde. A doktor ur ellenségei erősködeve bizonyították, hogy sohasem is járt a Firduzi hazájában, hanem otthon egy szép nyári napon erősen megszegett, az alakibaiba sárga és vörös izeget alksontal, melyek főré dolet, vagy biborban üveg kétmettel neki, langyos rózsavízben lábfürdővet, citromolajon rappé szippantott és kulmbachi sórt ivott. A költői intuíciónak ez elég, csak úgy ömlötték a ghazelek utána.

Magyar tud. akadémia.

— febr. 18. (A delejes álom, a delejesek és spiritizmus tudom nyom szempontból. Sok egyéb asztárlátást közöl az éjszakeről.)

A szaktudományok osztálya tartott ülést Stoeckl János elnökele alatt. A sokféle tárgy közt két aktuális volt. Hógyes Endre tanár, az asszociált szemmozgás buvárlója, azokról a tanulmányairól tartott előadást, melyeket a hypnotizmus tüneményeiről vizsgálatainál tett. A hypnotizmus, a magnetizőrök által annyira kizsákmányolt ideges és önkívületi állapot, edes letevéskébe került a spiritizmusmal, s most épen napirenden áll. Egy másik érdekes röviden az éppirósláshoz szolgálatot magyarvázatot. Hógyes Endre értekezésének címe: «Adatok a

hypnotizmus tünemények ismeretéhez». Régi vélemények közt akarát nélkül való automatává válhat, mi alatt észlelete félg-meddig megmarad, avagy egy időre eltűnik. Eberlettünköl ezer meg ezer példája hozható föl a kisebb-nagyobb mértékű automatizmusnak. Számátalan napiteendőinket, melyek előbb öntudatosok voltak, egészen gépiesen vezeték. A legrejtőbb idő óta voltak ugynevezett ideges egyének, kik az autómata-mus nagyobb mértékben mutatkoztak. Az alva járók, alva beszélők, alva táncolók ezek közé tartoznak. A közepkorban epilepszié mutatkozt az ideges betegek. A naivképzelés mindig hajlandó volt természetesen kívül esni okoknak, isteneknek, örököknek tulajdonítani. Nem sokkal ért többet az a magyarázat sem, melyet Mesmer adott, ki a meglopé jelenségeket tudományosan be nem bizonyítható állati delejeséggel hozta kapcsolatba. Egy haszna mégis volt, t. i. kiderült, hogy e saját-szerű fitokozás benyomásokat keltő automatikus jelenségeket az arra alkalmas egyéneknek természetesen elő lehet idézni. A magnetizőr csak ugyan tudta ezt. A családós vagy a szélhámoság csak abban volt, hogy azt hitték vagy hirdették, miszerint ez az ő speciális delejes hatalmukkal áll kapcsolatban. Braid manchesteri gyakorló orvos volt 1841-ben, s kimutatta, hogy e tüneményeket igen sok emberen egyszerű módszerekkel elő lehet idézni, nem kell ahhoz se tulvilági hatalom, se semmi misztikus delejes hatalom. Ő a szervezete természetesen előidézhető automatikus állapotát, miután az az alomhoz hasonló állapot, hypnotizmusnak nevezte. Braid e saját-szerű alvó állapot tüneményeit nagy részletességű tanulmányozta, vagy 1800 többé-kevésbé egyszéges és beteg emberen téve hypnotikus kísérleteket, bő tapasztalatát több munkában leírta. Munkái azonban sok ideig nem részesültek kellő figyelemben. A magnetizőrök szédelgési diszkreditáltak a dolgot. A magnetizőrök számbajára és féltelme visszatartoztatta az orvosokat, pathologokot és fiziologokot a rendkívül érdekes tünemény tanulmányozásától. A francia orvosok az érdem, hogy e tünemények komoly tanulmányozását 1860-ban újra föléleszték. Broca, Velpeau, Aram és a híres ideggyógyász Charcot s ezek tanítványai kísérték nagy figyelemmel. Németországban Czermak és Preger tanárok foglalkoztak vele. Nagyobb mozgalmat azonban csak akkor támadt, mikor a nálunk is járt dán magnetizőr Hansen nyilvános mutatóványát felkeltte az általános figyelemet. A minduntalan föl-föl lépő delejesek delejes hatalommal felruházottak tünemények felmagok és szemfényvesztő játékkal terjesztik a miszticizmust az orvosok és természettudomány irányában nem művelők közönség között.

Mi sem természetesen-b, minthogy a XIX. század múlt évében a spiritizmusnak jó vagy rossz hiszemű apotolai a hypnotizmust bevonták saját szemfényvesztő játékaikba. Az automatizmus és ön-

nyomatlanul kereskedési és ipart urják, és a kik 1848-ban a legnagyobb buzalomalom vágalmán a háza mellett fejeztvő ragadtak, a kik 1848-ban fgyvere reket készlettel és árukat öntöttek. (Eljénés a szelsé balon. Ezen iparosokat s helyes lazzialat egyszerűen kortársakból, csak azt, hogy egy kerülte l bízott székbe, megfogtató a törvénykezől, indokolt nem fogja tartani sola. (Helyeslés a szelsé baloldalon.) Végül kijelenti a szónok, hogy nem fogadja el a 2-ik §-t.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

Az elnök: benutatta Arad és Somogy megyék közönségének feltevéseit, melyekben a járásbíróskodó törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatnak tárgya ása alkalmasul Szócska és Borsodszabaszék vármegyéihez való e csatlósítás vonatkozó részét mellozta kéri.

kiülésig e saját-szerű jelenségei nagyon alkalmasok a miszticizmus észreét fölkelteni a hypnotizál vagy a hypnotizmust tettét «medium» iránt és a babona hajlandóbban hitet gerjesztieni a szellem-jelensé szemfényvesztéseli iránt, annak daczára, hogy olykor-olykor sikerül kiugrani a szédeltgő s szellemképe-nyeg alól.

Ama saját-szerű automatikus jelenségek azonban előidézhetőek, de hogy minden embernél-e, vagy csupán idegbetegeken, még nincs kiderítve. Maga a jelenség abból áll, hogy a hypnotizosa ejtett egy eszmét, öntudatlán elviszli és akarát nélküli automatá változik, melylyel a legbizarrabb testmozgások lehet végezteni. A hypnotikus álomban lehunyt szemekkel levő a szemeli éle tartott gyertyafényre megmozdul, felül, majd felláll és követi a fényt, vagy hátra beszél, gégeje környekének érintésére énekel, a kezébe adott kőtökötökkel dolgozik, stb. a nélkül, hogy feltevéred után ezekre emlékeztesz és szembeötölbb épen az az izom-meredőség, mely sok idegbanál eber állapotban is létezik.

Nem kell egyéb hozzá, mint valamely a szemektől, nem nagyon távol hozott tárgyra huzamosabban merőben szegyezteni a tekintetet: a hypnotizosa hajlandó alomba esni. Monoton hangok, az arcz és karok gyöngéd simogatása szintén előidézhethi a hypnotizust. Az idegrendszer e rendkívül érdekes élejtelen-ségeit újabb időben kutatás tárgyává tették és habár kellőleg értelmezve most sincs, mégis sok fontos észlelet adott került napilágra. Hógyes tanár, ki az asszociált szemmozgásokról szóló művehez szerzett tapasztalatokat embereket tett kísérletekben is fejlesztte, tanulmánya alá vette Lauffenauer orvossal együtt a hypnotizust, a Rókus elmebeteg megfigyelés osztályában. A három idegbetegnél, kik éleslelet történt, ugynevezett hysteropilepsziában szenved. Charcot párisi tanár szerint a betegek általán igen hajlandók a hypnotizosa. Tényleg könnyen is sikerült e betegeken. Elég volt a szemekét akármely tárgyra, például egy plajbász végére meresztetni, vagy egy mély hanguzengő hangvillát a fölök mellett tartani, s fél vagy három perc alatt beállt a saját-szerű eszméletlen, öntudatlan állapot. E betegeket alváskösbén szemök elő tartott gyertyával körül lehet vezetni a szobában. Nyakbőrök simogatására alva beszélnek; szomorú dolgokról, ha a homlokuk hosszanti ranczkoba szedetik (mint mikor komoly tárgyakról gondolkoznak). A gége simogatására dalolnak, szomorú vagy vidám. Rhythmuszzenére az alva főkél és a zene iteme szerint tánczol indúl. Mibelyt megszűnik a gyertyafény vagy félbe marad a simogató, elhallgat a zene: a saját-szerű automatikus jelenségek azonnal megszűnnek. Észlelhető a testnek visszacsúzó hajlithatósága; kar-joknak, testeknek majdnem tetszés szerinti alakot le-

